

ning selvfølgelig heller ikke har noget imod den Forandring, der er foretaget i Lovforslagets §§ 1 og 2: at man i Stedet for at bruge Udtrykket „mindre bemidlede“ her har brugt Udtrykket: „de ved Dyrtiden vanskelig stillede Beboere i Kommunen“. I Praksis er jeg tilbøjelig til at tro, at det ikke vil medføre nogen større Forandring med Hensyn til Lovens Anvendelse, enten man benytter det ene eller det andet Udtryk, da det jo i Virkeligheden afhænger af de Myndigheder, der skal administrere Loven, paa hvilken Maade man gør Brug af den Bemyndigelse, som Lovforslaget gaar ud paa at give Kommunalbestyrelserne. Jeg vil dog gerne i denne Forbindelse knytte en Bemærkning til, hvad der staar i Lovforslagets Bemærkninger, hvori der til en vis Grad rettes en Kritik mod Anvendelsen af den nugældende Lovs Bestemmelser, og hvori man navnlig synes jeg søger at fastslaa, at Landkommunerne ikke har — skal jeg sige — været tilstrækkeligt rundhaandede, naar Talen har været om at gennemføre kommunale Dyrtidsforanstaltninger. Det hedder i Bemærkningerne, at Landkommunerne har gennemgaaende anvendt langt ringere Beløb, end de ifølge Lovens § 5 var berettigede til, og da det maa antages, at Dyrtidens Virkninger ogsaa har gjort sig gældende i Landkommunerne, gaar man ud fra, at saa skyldes Lovens utilfredsstillende Virkning dette, at Bestemmelserne i Loven, saadan som de blev efter de Forandringer, der blev foretaget her paa Rigsdagen, ikke har virket tilstrækkeligt fremmende overfor de kommunale Raad og Hjælpekassebestyrelser, som har skullet gennemføre Loven. Jeg er tilbøjelig til at tro, at man ikke med nogen som helst Ret kan sige, at Landkommunerne her har været mere karrige end Købstadkommunerne. Men det er selvfølgelig vanskeligt paa Grundlag af de Oplysninger, som foreligger, at sige noget helt bestemt derom. Der er ikke, mig bekendt, i noget eneste Tilfælde sagt Nej fra nogen Kommunalbestyrelse til Beløb, som en Hjælpekassebestyrelse har anset det for nødvendigt at faa til Raadighed; og der har, saa vidt mig bekendt, gennemgaaende været ydet Tilskud til Hjælpekasserne efter den nugældende Dyrtidslov paa den Maade, at man har spurgt, som man efter Loven har ikke alene Ret, men ogsaa Pligt til: Hvor meget skal I have? og saa har Hjælpekasserne, saa vidt jeg ved, overalt ogsaa kunnet faa det, som de ansaa for nødvendigt. Hvis der er Kommuner, hvor der

er ydet for lidt — og det tør jeg ikke bestride, det kan der være, uden at jeg er kendt dermed —, er det efter min Mening ikke Kommunalbestyrelsernes, men Hjælpekassernes Skyld, idet disse enten ikke har fundet de trængende eller, hvis de har fundet dem, har været for karrige overfor dem; at lægge Skylden over paa de kommunale Raad paa Landet er uberettiget. Jeg vil i denne Forbindelse gerne gøre den Bemærkning, at der i en Skrivelse fra Hjælpekasseorganisationernes Formand, Axel Sørensen, er gjort opmærksom paa, at selv i de Kommuner, hvor Dyrtidslovens Bestemmelser er anvendte fuldt ud, er der mange Personer, som ikke har villet henvende sig om den Understøttelse, som Dyrtidsloven gav dem Ret til. Det anser han, synes jeg, for at være en Fejl ved Loven, men det kan det i Virkeligheden ikke være. Hvis der er Personer, som har ment, at de burde kunne klare sig selv trods de vanskelige Forhold, Krigsdyrtiden har medført ogsaa for dem, er det al Ære værd, og der skulde ikke siges noget som helst nedsættende derom. Heller ikke tror jeg, det er rigtigt, naar man vil søge Aarsagen til, at Landkommunerne ikke i tilstrækkeligt Omfang har ydet Hjælp — hvis dette har været Tilfældet —, i de Forandringer, som Lovforslaget undergik paa Rigsdagen, thi en af disse Forandringer var jo den, at der blev forlods stillet til Raadighed for Kommunerne 5 Mill. Kr., der skulde uddeles i Forhold til Folketallet, og af de overskydende Beløb, som blev anvendt af Kommunerne, skulde Staten tage en Part. Nu viser de Oplysninger, som foreligger, saa vidt jeg har kunnet se, og som Ministeren gjorde opmærksom paa, at der er Landkommuner, der ikke en Gang har anvendt hele det Beløb, som de af Statskassen faar og har Ret til at faa af de 15 pCt. af Krigsindkomstskatten. Det maa dog snarere have virket fremmende, at Kommunalbestyrelserne vidste, at de forlods havde et ikke ringe Beløb, som de fik udbetalt af Statskassen, og som de fik paa Betingelse af, at de anvendte det; de vidste, at under alle Omstændigheder kunde de anvende 1,60 Kr. pr. Indbygger, for det gav de 5 Millioner, det var det mindste Beløb, som enhver Kommunalbestyrelse vidste, den i hvert Fald havde at anvende. Man skulde synes, at det snarere maatte virke stimulerende i Retning af i alt Fald at faa brugt et Beløb, som svarede til 1,60 Kr. pr. Indbygger. Jeg skal imidlertid ikke opholde mig længere derved, men blot